

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1508. usque ad annum 1513

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118456

§. 64. Cardinales conclave ingressi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66433)

manum contrahere posset, nec id sine Sæcul. XVI.
A.C. 1513.
 prospero successu; Mutinam enim & Re-
 gium sibi subjiciebat, civibus mox portas
 aperientibus; ast Cardonna haud igna-
 rus, quam gravi odio Rex Catholicus in
 Ferrariæ Ducem exardesceret, motis in-
 terea castris, eum inde recedere compu-
 lit. Ceterum alios in Italia tumultus
 fuisse suscitatos haud novimus.

§. LXIV.

Cardinales conclave ingressi.

Die quarta Martii, quæ erat feria sex-
 ta, justis Pontifici de more persolu-
 tis, Strigoniensis Cardinalis Sacrum de
 Spiritu Sancto in Sacello S. Andreæ,
 quod alias Pii III. *capella* dicitur, cele-
 bravit, sermonem vero Castelli-
 maris Episcopus habuit. Postmodum viginti
 quatuor Cardinales supplicantium ordine
 ad sacra Vaticani Palatii comitia pro-
 cesserunt, ea tamen die non nisi Præsu-
 lum, ceterorumque conclavis Ministro-
 rum, & Conservatorum, urbisque Roma-
 næ Magistratum juramenta excipie-
 bant. Post hæc Cardinalis ærarii Ro-
 mani Præses, necnon Arragonensis, &
 Farnesius Cardinales cuncta lustrabant
 cubilia, ut inde, si qui forte adessent, o-
 mnes externos, quibus comitia accedendi
 jus non esset, abigerent, quo facto januas

Hist. Ecclesiast. Tom. XXXII. H h oc-

Sæcul. XVI occludebant, admissio prius Adriano Car-
A.C. 1513 dinale, qui eodem tempore Romam ve-
Paul. Jov in nerat. Die Sabbati quinta Martii Sacro-
vit. Leon. X. rum Rituum Magister campanæ sonitu
 Cardinales monebat, ut Rei divinæ in
Raynald. hoc magna Capella, quam Sixtinam appel-
ann. n. 13. lant, peragendæ interessent, qua finita
 Purpurati ad postremam conclavis aulam
 recedentes de disciplina, ac bono ordine,
 qui comitorum tempore servaretur, con-
 sultabant: Interea vero Cardinalium
 Contubernales, quos in hisce comitiis
 Conclavistas appellant, in alia quadam
 aula congregati libellum supplicem con-
 ficiebant Sacro Collegio porrigendum,
 in quo privilegia alias concedi dari solita
 sibi quoque postulabant: qua-
 propter horum petita viginti duo Cardi-
 nales ad hoc Deputati discusserrunt, soli-
 dumque diem insumpserunt, aliis nego-
 tiis tum prætermisissis.

Sexta ejusdem Mensis die, quæ erat
 Dominica, Re divina de more peracta
 Cardinales Congregationem accedunt, ac
 quemdam Chirursum nomine Jacobum
 Brierres ad conclave admittunt; hunc
 enim Cardinalis Medicæus ad quemdam
 tumorem in faucibus aperiendum accer-
 siverat. (*) Vulnere curato Chirurgus
 abeun-

(*) Paulus Jovius in vita Leonis X. l. 3.
 p. 126.

abeundi veniam impense, sed incassum Sæc. XVI.
 petebat: eadem vero, necnon postera A. C. 1513.
 die discussio articulorum, quos *Conclavi-*
stæ conceperant, Cardinalium curas oc-
 cupabat, demum vero rituum Magister il-
 los adesse, Thomas vero Phedra Synodi Se-
 cretarius, ut se dictante eosdem articulos
 conscriberent, jubebat: Feria autem tertia,
 die octava Martii, re divina solemniter
 peracta Comitiorum Ministri Sacellanum,
 nomine *Gabrieli*, Thomam Phedram, &
 Bartholomæum Saliceum rogarunt, ut
 libellum, qui eorum privilegia comple-
 tebatur, sacro Collegio exhiberent; quo
 perlecto Cardinales hoc scriptum ipsis
 restituebant, benignum hac super re re-
 sponsum polliciti. Paulopost Commis-
 sarii a sacro Collegio deputati iisdem Mi-
 nistris præcipiebant, ut Purpuratorum
 decisioni subscriberent; illi equidem has
 tabulas, quas suo chirographo firmabant,
 haud perlegere poterant, non tamen que-
 rendi locum habebant, eo quod eorum
 privilegia minime imminuta fuissent.
 Ceterum illi, quibus conclavis portas cu-
 stodiendi cura erat credita, ex Bullæ
 præscripto non nisi pro quovis Cardinale
 unicam pro obsonio lancem adferri per-
 mittebant.

H h 2

Die

p. 126. hunc morbum vocat, *innatum in ima*
sede abscessum.

Sæcul. XVI.
A.C. 1513.

Die nona ejusdem Mensis feria quarta Cardinales Missa celebrata, suas quisque sedes occuparunt, cunctosque Conclavis Notarios, pluresque testes adesse jusserunt, quibus articulos nuper subscriptos prælegebant, quos cuncti, quamvis illorum nonnullis antea obluſtarentur, integra fide postmodum servare pollebantur. Ergo hac super re tabulæ conficiuntur, easque Notarii, testesque suo chirographo muniunt. His peractis Joannis Goladini epistola prælegitur, in qua sacro Collegio significatum, quod Parmenses, & Placentini Hispanorum artibus in Ducis Mediolanensis favorem seditionem conflasset; post hæc Cardinales Vespere congregati serio deliberabant, utrum Pontificis electionem publicis suffragiis fieri expediret. Præprij die Jovis decima Martii re sacra peracta Congregationem habebant, in qua Julii II. Constitutionem contra simoniacas Pontificum electiones prælegebant, & unanimi voto decernebant, quod singuli non nisi unicum haberent Conclavis Ministrum, ceteros vero omnes recedere juberent. Quocirca rituum sacrorum Magister adesse jussus, ex sacri Collegii mandato, cunctos in majori Sixti Sacello inclusos detinuit, ubi inter eos convenerat, ut ille, cujus Dominus in summum Pontificem eligeretur, ceteris pro cubilis spolio mille

mille quingentos aureos in singulos æ-
 quis partibus dividendos numeraret, hu- Sæcul. XV.
A.C. 1513.
 jusque pacti testimonium quidam Came-
 ræ Apostolicæ Notarius confecerat. Ita
 nempe cupiditas in rem suam studiosa
 est. (*)

Cum vero Cardinales in Sacello S.
 Nicolai suffragia colligerent, nullus toti-
 dem, quot ad Papatum sufficerent, solus
 ferebat : Cum tamen Arborreo Cardi-
 nali natione Hispano tredecim suffraga-
 rentur, non parum augebatur cetero-
 rum concurrentium sollicitudo ; hujus e-
 nim imperium nonnullis merito formi-
 dandum videbatur. Post hæc sumpto
 prandio frequenter secreta habebantur
 colloquia, non sine gravi indignatione eo-
 rum, qui Papatum appetebant ; ea e-
 nim, quæ clam agitabantur, explorare
 haud poterant. Die ad occasum incli-
 nato Cardinalis S. Georgii, & Medicæus
 in majori aula integram horam & am-
 plius conferebant, quin colloquii argu-
 mentum innotesceret, cum vero ceteri
 suspi-

(*) Ita nempe studiosa & ingeniosa est
 inveniendi libido ; plures enim ejusmodi fabu-
 las atque nugas Continuator absque teste ad-
 ducit, cum tamen ipse falsus sit, quod corru-
 ptela Cardinalis in Papam electi cubile, atque
 ædes spoliandi jam dudum emendata fuerit.

Sæcul. XVI suspicarentur, inter eos conventum esse, A.C. 1513. ut quisque alterius electionem promovere satageret, propius accesserunt, colloquium interrupturi. Ast parum ea tunc diligentia profectum; quippe illico in aula confusus quidam rumor increbuit, quo haud obscure nunciatum, plurimorum suffragia in Medicæum Cardinalem conspirare; hujus electionem impedire, cum desperarent ceteri, & ipsi eandem Medicæo primi gratulabantur, totiusque sacri Collegii suffragia in eum conspirasse gaudebant, quapropter manum ejus sacro osculo venerabantur, illumque ad cubile suum deducebant, cunctis Cardinalibus eum officiosa salutatione honorantibus.

§. LXV.

Julianus Medicæus Cardinalis in Papam electus.

Undecima ejusdem Mensis die feria sexta Cardinales Juliani Medicæi cubiculum ingressi, ibidem usque ad sacri solemnem horam permanserunt, re autem divina in Sacello S. Nicolai peracta capellæ fores occludi jusserunt ad suffragiorum scrutationem processari, moxque schedulis suffragantium apertis Cardinalem Medicæum communi omnium voto in summum Pontificem esse electum depre-